

רבקה שריר
שריר ולא קיים

גם שריר?

מזה כמה חודשים נחקרו עשרות אנשים בפרשה. חקירת המיטרה התמקדה בנעשה בחברת הברוקרים נשואה ובטיב העבודות הכספיים בחשבונות של אלבין. עניינים אחרים, כמו חלק נכבד מתלונות נציגיו של שאל אייזנברג נגד אלבין ומעשיו באתר ובפיריון נדחקו הצידה.

הכל גילו עניין רק בשאלה אחת: האם היו שרים, ח"כים ואישי ציבור אחרים, במפלגה הליברלית ומחוצה לה, שקיבלו מאלבין של מונים או טיפים ששונים הון? ואם אכן היו כאלה, מדוע ניהל איש העסקים רשימה שמית מסודרת שלהם, ולא ניסה להסוות את זהו? תם בחשבונות ממוספרים?

מערכת היחסים ההדוקה בין אלבין וקבוצת שריר לא היתה בגדר סוד. קבוצתו של שריר התיירות נעזרה בעבר בשרותי משרד שהעניק לה אלבין בבית אסיה בתקופה שבה עבד אצל אייזנברג.

אך אלבין לא טמן ידו בצלחת הליברלית בלבד. הוא פתח מערכת יחסים עניפה עם ח"כ חרות מיכה רייסר, והקים בשותפות איתו את מועדון התרבות הימני היקב. הוא גם נחלץ לעזרתו של מיכה חרש מהעבודה, ותרם לאגודת ידידי קבוצת הכדורסל של הפועל רמת-גן גיבועיים כשחריש עמד בראשה. לאלבין היו יחסי חברות ועסקים עם עמרים ניר, המשמש היום יועץ ראשי-הממשלה לענייני טרור, וכך גם עם אייבי נתן - שאיתו ועם ניר היה שותף בספינת קול-השלום. היו לו יחסי ידידות גם עם כמה עיתונאים בכירים, ששם נחשף לא מכבר, בעקבות הדלפה מכוונת, כאשר הוזמנו לחקירה ומתן עדות במשרדי היחידה לחקירות-הונאה אה ביפו.

השאלה ששאלו הכל היא, אם לקשרים גלויים אלה היה גם אפק נוסף, סמוי, שבו התנהלה מערכת יחסים שאינה חוקית?

מאז הקיץ הופצו מאות גירסות על הרשימה הסודית של אלבין, חלקן מצגות מאצב, חלקן לא היו אלא אוסף של עובדות ידועות על המעגל החברתי של איש-העסק קים המנוח. בעל פני הילד.

המיטרה אכן מתכוונת לחקור את החברים המפורסמים של אלבין, עליכך היא מסרה השבוע בעקיפין, באמצעות כתב-הידיון. היא אינה גורסת מראש שאותם בכירים ומפורסמים עברו עבירה ודאית, אך היא מבקשת לברר אם ניתן למצוא קשר בין המתנות של אלבין למעשים שעשו חבריו בת מורה, במישור הציבורי או הממ

הידיעה ששודרה ברדיו ביום השני בבוקר באה ממקור אמין ביותר. היא סיפרה שבחידה הארצית לחקירות-הונאה שוקלים לזמן את שר-התיירות אברהם (אברהם) שריר לחקירה שעניינה העברות כספיים של איש-העסק קים מיכאל (מיקי) אלבין לחשי בון הבנק של אשת השר, ריבקה. הידיעה שנוסחה בזהירות רבה על-ידי שלמה רוז, הכתב הירושלמי של הרדיו, המסקר את המטרה הארצית של המיטרה, לא הסבירה באיזה כסף מדובר, באיזו עבירה ומה בדיוק יש בידי החוקרים. השר, שהתבקש להגיב על הידיעה, הסביר שאינו יודע כמה מדובר, אשתו הגיבה, במשך כל היום, לעיתונאים שפנו אליה, כי חשבוו נות הבנק שלה פתוחים לביקורת, וכי היא מעולם לא קיבלה אגורה מהמנוח.

פירסום הידיעה בכלי-שידור ממלכתי גרם לתחושת הקלה אצל רבים שהפרשה מעסיקה אותם, ושמטעמי-החירות לא רצו לפגוע בשר בממשלה ולהחשידו, ולוא ב"רמוז, במעשים שיש עימם קלון. קדמה לידיעה זו עבודת-שטח מאומצת של חוקרי הפרשה, ועוד צפויה בעיקבותיה עבודה רבה, למי שמעורה בפרטי-החקירה.

במה, בעצם, מדובר? אחרי מותו של אלבין רמזו מקור רבים שונים לחקירה על רשימה מיסטורית - רשימת חברים של אלבין מיומן הסבן סטאר שלו - המטרידה את מנוחת-החוקרים. על-פי אותה הנחה, החוקרים בדקו חשדות, שאלבין ניהל בשי מס של כמה מהמוזכרים באותה רשימה, תיקי-השקעות בחברת ה"ברוקרים שלו, נשואה - בעוד שהכספים להשקעות אלה באו מהלוואותיו. הוא זה שהחליט על קניית מניות בסימן עליה, ובכך הבטיח לחבריו רווח נאה בזמן קצר, ללא כל מאמץ מצידם.

אין בכך שום פסול, אך כאשר מדובר בפוליטיקאים ועובדי מדינה מתעוררת בעיה. בעייה שניה שעמדה בפני ה"חוקרים היתה איך לחלק את המופיעים ברשימה לשתי קבוצות: אותם שהיו חברים בלבד, ואותם שקיבלו טובות-הנאה, כאלה או אחרות, במיסגרת החברות.

לעשות היום הני ויינמן, צור היה אז עובד-מדינה, והוא עשה את המעשה הבלתי-חוקי בשעות-העבודה. דקל ידע אפילו מתי צור יוצא ל"שרותים, הוא לא ידע שצור נמצא אצל שמאי?

דקל כבר הורה בפומבי שהוא בא כאורח-כבוד לכינוס שאירגן צור, ואיים על היוזמים כי אם הליכוד יפסיד ב"בחירות '84, הם - היוזמים - יפסידו את הקרקעות שיועדו להקמת התנ"חליות. בנימוק זה הוא דירבן אותם לתרום למערכת הבחירות של מיפ"ג.

דקל גם הוסיף, שאת השאלה אם התנהגותו זאת היא לגיטימית או לא צריך לקבוע מבקרי-המדינה, ולא חוקרי-המיטרה.

אבל על דקל היה לרעת שחלק מהיוזמים מולו מוכרים בכסף מלא הבטחות ריקות, ולא קרקע שהוסדרה בטאבו. כלומר, החלקות נמכרו למתנחלים תמימים, כדי שמעשר מכספם יזרום לקופת המפלגה. האם זהו עניין רק למבקרי-המדינה?

וחוץ מזה, איך יכול הגורם ה"ממשלתי" המספק אישורים כוזבים או מהימנים - לבקש תרומות כספיות

בהעולם הזה (5.12.84) פורסמו עיקרי התחקיר, שתחילתם עוד ב"82'. המידע שפורסם היה ממקור ראשון, ואיש לא עירער או על מהימנותו. על-פי הממצאים, התברר שעל אותה קרקע נסב ריב-עליות גדול, נאבקו עליה גם האחים משה ואהרן זר, גם רחל רהט מירש בינוי ופיתוח. בשלב זה - עוד ב"82' - נערכו פגישות אינטנסיביות בין האחים גינדי ודקל, לא נמצא מוצא להסדרה קרקעות, ואז צורף לריונים יהודה ("יוק"ה) נהרי, קצין-מטה-המקרקעין בגדה, והוקמה מעין ועדה שהיתה אמורה להחליט על הסדר-הקרקעות. כל אותו הזמן, שדקל ידע שיש בעיות סביב הבעלות על הקרקע, הוא לא מנע את המשך המכירה לציבור, אף-על-פי שהוועדה שהוקמה לא מצא אה פיתרון לסוגיה. במשך שנה וחצי לא נראה כל פיתרון חוקי באופן.

ערב-הבחירות של יולי '84 ניסו דקל ועוזריו למצוא פיתרון של הרגע האחרון, ערב הבחירות התכנסה ועדת השרים לענייני-התיישבות, בראשותו של יובל נאמן, אז שר-המדינה-הפיתוח, הוועדה אישרה, בדרך-כלל בסיועו, הקמת יישובים ומאחזים מעבר לקו

סוחר-קרקעות עינב עם אברהם יפה (1969)
אני אקבור את שמיר ושרון"

הירוק. דקל רצה להשיג בוועדה אישור לכרמים, כשראה נאמן את מימצאי ועדת הסדר-הקרקעות, הוא ניביל וסירב לאשר את היישוב.

העולם הזה פנה לפני שנה לדקל ושאל אותו מה קרה בדיוק בכרמים. ענה סגד-השר: "היישוב אושר, לבסוף, בהרחבה של קרני-שומרון". כשנשאל דקל מתי ניתן האישור, הוא התחמק ממסירת תאריך מדויק.

מתיאור זה ברור, שדקל ידע כל הזמן כי שום גוף לא אישר את הקמת היישוב, מכיוון שדקל הכיר את מפת ההתנחלויות בעל-פה, ברור שהוא ידע שהיישוב לא אושר מעולם - לא כיחידה עצמאית ולא כהרחבה.

לעורר חמלה

אפילו אם יוצאים מתוך ההנחה שדקל אכן לא ידע על המיכתב המזויף המסוים שהוציא צור לאחים גינדי בינואר '84, הרי שברור כי הוא נתן ידו ביועצו - בעוורו פועל לשווא להשגת אישור רישמי - למכירת קרקעות שלא היו אלא אוויר צח ותו לא.

לכל זה לא נמצא עדיין ביטוי בשום כתבי-אישום שהוגש בכתב-המישפט המחוזי בתל-אביב.

יתירה מזאת, סביר מאוד להניח כי דקל לא ידע שצור שילשל לכיסו כספים שיועדו לתרומות לעמותה אנו ממשכים או לחרות, אבל הוא ידע אישית על מעורבותו של צור בניסיון להציל את נופים, באמצעות הקבלן אברהם שמאי מחברת יאה יקר. צור ישב במשרד הקבלן ואילץ רוכשי דירות, שנפלו כפח כנופים, לשלשל לכיסו של שמאי עוד כסף, כדי שזה יוכל להשלים את מה שלא הצליח

נסיון ההתאבדות של גינדי בבית-המישפט
המיכתב השיקרי פורסם כמדועה בכל העיתונים!

לכתי. אם ימצא שהיו קשרים כאלה, יצופו מייד חשדות לעביר רות פליליות.

מי יחקר? מדובר בשישה ח"כים, שהמיטרה מבקשת לדעת איזו מערכת עסקים וקשרים הם ניהלו עם אלבין; מדובר בשני עיתונאים; מדובר באנשי-כספים אחרים, שעדותם היא רק עדות-מסייעת; והעיקר - מדובר בשר שמעולם לא הסתיר את קירבתו לאלבין, ואף המגין בגלוי קירבה זו כשהספיד את המנוח בהלווייתו. בעבר, כל פירסום בכלי-התיק שורת על פעיל במפלגה הליברלית, עורר מייד תגובת-נגד במפלגה. תמיד היו מי שראו בכך חיסול חשבוניות פנימי.

השבוע היה ברור שהעניין הוא רציני יותר, ואין המדובר במיל-חמת-קבוצות בתוך המפלגה. ליציג הכנסת ניסו לטעון השבוע כי קיים קשר בין חקירת גזל-הקרקעות וחקירת-אלבין, ביום השני במינון-הכנסת, היפנו ח"מי הימין הצעקניים אצבע מאשימה לעברו של חיים ברי-לב, שר-המישטרה. איש המפלגה הימנית, ח"כ בכיר בחרות התבדות, שכך רוצה המערך למנוע את ביצוע הסכם הרוטציה.

אבל האמת היא, כפי שנשבעים עליה בכירים במישטרה, שד המיקרה בלבד היא שגרמה ששתי החקירות יתנהלו באותו הזמן. איש-מישטרה בכיר ביותר היס-ביר להעולם הזה, שמה ששניים מתנהלת חקירת גזל-הקרקעות, אשר קיבלה תנופה אחרי כניסתו של המפכ"ל הנוכחי, דויד קראוס, לתפקידו. תיקי-החקירה של אלבין נתקע לזמן מה, כאשר אותו הצוות בדק את פרשת דויד בלאס, עכשיו התפנה הצוות לחקירה מחודשת של תיקי-אלבין.

מה שברור מכך הוא, שאין די כוח-אדם מיקצועי ביחידה האר-צית לחקירות-הונאה לטיפול נמרץ בחקירת תיקי-בלאס. אולי זה אינו מיקרי.

כוז, אך לא רק הוא, אם כי דבריו היו הבטים ביותר.

אחרי הגשת כתיב-האישום נגד גינדי וצור, ובקורב נגד מי ששיחרו את צור - עינב וישראלי מולת-א"אור - נית - היתה תחושה שכדור-השלג עצר את הירדרותו. אין זה נכון. המישטרה מבקשת להשיג מירב ההרשעות במירב התנחלויות, בשיטת עור דונאס ועוד עץ, אם במהלך החקירה לא יחול שינוי מפתיע, מן הקצה אל הקצה, צפויים כתיב-אישום נוספים על פרשות אחי רות, כשעל שולחן החוקרים ממתינים עתה התיקים של אלקנה ד, רמת-קידרון ונופים. וזוהי רק רשימה חלקית.

אבל החקירה כולה תהיה לוקה בחסר אם דקל, או כל עץ אחר, ימשיך לענות על שאלות בתנאי דה-לוקס.

יונתנו לעורר את חמלת הציבור כפי שבאו לירי ביטוי בכתבות-צבע מחגי-פוח בעיתוני סוף-השבוע, אינם צריכים להטעות: העבירות שנעשו בלישכת סגן-שר-החקלאות הן חמורות ביותר. ייתכן שמי שיעזור למישטרה ולפרק ליטות להגיש כתיב-אישום נוספים יהיה עדי-המדינה, שאותו כעת מחפשים. כמעט כל נחקר, סוחר-קרקעות או יום, מועמד להיות עדי-מדינה כזה, וכבר נוהלו גישושים בעניין זה עם כמה מן החשודים.

אחד מהם כבר התבטא בקול רם, שלא איכפת לו לגורו אחריו את ראשי חרות, אריאל שרון ויצחק שמיר, לבלא. היה זה אחד מגדולי סוחר-הקרקעות, שמואל (שמואליק) עינב, סוחר-כשר וחבר של ראשי המימסר המפא"י. בחי קירתו במישטרה הוא רמז על אפשרות